L. s. 3357/903.

We Lwowie, dnia 21. października 1903.

Alleg. 462

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkoły rolniczej w Miłocinie pod Rzeszowem.

Wysoki Sejmie!

W myśl intencyi fundatora kuratorya fundacyi ś. p. Jana Towarnickiego w Rzeszowie, korzystając z wzrostu majątku i dochodów fundacyi, uważając szerzenie wiedzy i postępu rolniczego za tem konieczniejsze, że kraj nasz o charakterze ściśle rolniczym w podniesieniu produkcyi rolniczej znaleść może jeden ze skutecznych środków do podniesienia ekonomicznego kraju, postanowiła część fundacyjnych kapitałów zużytkować w ten sposób, aby w okolicy Rzeszowa założyć szkołę rolniczą, która z pewnością byłaby tym celowym środkiem, który najlepiej służy do podniesienia gospodarstw włościańskich. Bo żywy przykład działa najlepiej, bo z tego przykładu nasz włościanin bierze wzór, jak gospodarstwo swoje na te tory wprowadzić, które prowadzą do podniesienia rentowności gospodarstwa i podwyższenia ekonomicznej wartości.

Nie sama chęć uszanowania pamięci ś. p. fundatora, który w Rzeszowie osiadłszy, tu rozwijał swoją obywatelską działalność, była pobudką, że kuratorya na okolicę Rzeszowa zwróciła uwagę.

Ludność tu inteligentna, zamożna, posiada tyle jednostek posiadających większe włościańskie gospodarstwa, że szkoła rolnicza, mająca na celu podniesienie właśnie takich gospodarstw, znajduje w okolicach Rzeszowa wszelkie warunki rozwoju.

Wreszcie decydująca okoliczność, która na wybór miejsca przez fundacyę stanowczo wpłynęła: korzystna sposobność nabycia folwarku Miłocina, położonego w bliskości Rzeszowa, bo tylko o trzy kilometry, z obszarem 120 morgów i dobrze utrzymanymi budynkami.

Chcąc spełnić swój zamiar, kuratorya wniosła do Wydziału krajowego pismem z dnia 25. września b. r. następującą rezolucyę:

Kuratorya fundacyi ś. p. Jana Towarnickiego zobowiązuje się zakupić własnym kosztem wymieniony folwark Miłocin, zaadaptować budynki dla celów szkoły rolniczej, a nawet postawić nowe w miarę potrzeby, i tak urządzony folwark oddać funduszowi krajowemu prawem wieczystej dzierżawy na szkołę rolniczą z kierunkiem, jaki Wydział krajowy uzna za odpowiedni. Wydział krajowy, nie ponosząc żadnych kosztów założenia tej szkoły rolniczej, miałby obowiązek szkołę zorganizować, objąć ją w swój wyłączny zarząd i ponosić oprócz bieżących kosztów utrzymania zakładu mały nadto wydatek, wypłacany do rąk fundacyi tytułem czynszu dzierżawy folwarku, w wysokości wystarczającej na opłacenie podatków realnych.

Komisya gospodarstwa krajowego nie widzi nawet potrzeby uzasadniać bliżej korzyści, jakie ta propozycya przedstawia.

Wszak przyjęcie wniosku kuratoryi znaczy, że bez ofiar ze strony funduszu krajowego powstać może nowa szkoła rolnicza w okolicy, która takiego zakładu niezaprzeczenie potrzebuje.

Gdyby zaś powstanie nowej szkoły było z innych nieprzewidzianych względów niemożliwe, to możnaby jedną z istniejących szkół przenieść do siedziby lepiej i stosownie uposażonej.

W tym wypadku koszta utrzymania kraj. szkół rolniczych nie wymagałyby nawet żadnego podwyższenia.

Komisya gospodarstwa krajowego wyraża przekonanie, że Wydział krajowy powinien z tak korzystnej dla kraju propozycyi fundacyi ś. p Jana Towarnickiego skorzystać, stosowne rokowania z kuratoryą podjąć i na najbliższej sesyi przedłożyć Wysokiemu Sejmowi szczegółowy projekt, uwzględniający albo założenie nowej szkoły rolniczej, — coby intencyom komisyi gospodarstwa krajowego lepiej odpowiadało, — albo przeniesienie tam jednej z istniejących krajowych niższych szkół rolniczych.

Z tych powodów komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do nawiązania rokowań z kuratoryą fundacyi ś. p. Jana Towarnickiego w Rzeszowie w przedmiocie założenia w Miłocinie pod Rzeszowem nowej niższej szkoły rolniczej, a gdyby to było niemożliwem, przeniesienia tam jednej z istniejących krajowych niższych szkół rolniczych.

Tem samem sprawozdaniem załatwionym jest wniosek posła Szajera o założenie szkoły rolniczej w powiecie rzeszowskim.

Przewodniczący:

Gorayski.

Sprawozdawca:

Sękowski.